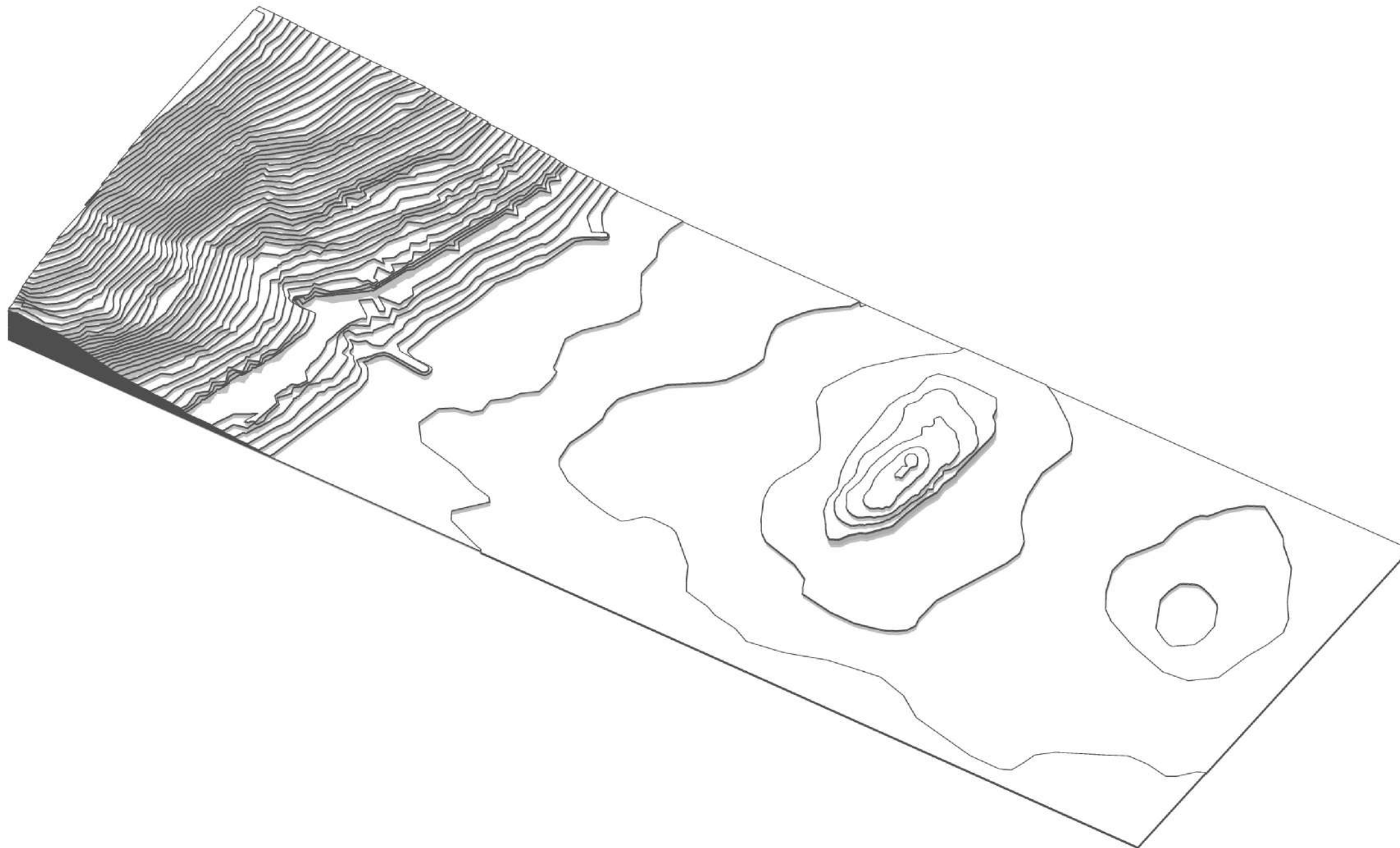

SLANICKÝ OSTROV UMENIA

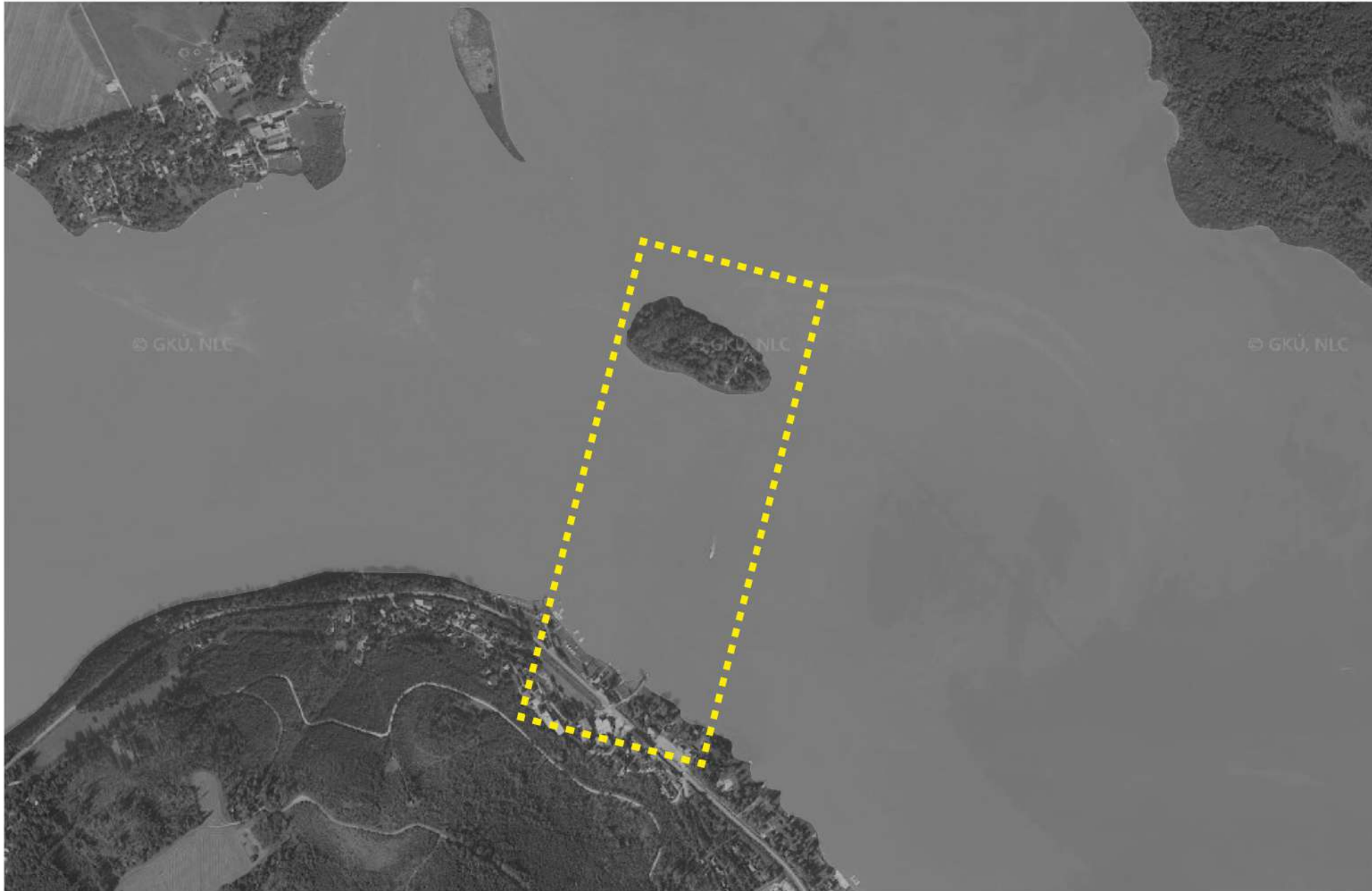
Revitalizácia Slanického ostrova umenia

Urbanistická štúdia
ZS 2022/2023

študent: Miloš Šaradin
vedúci práce: Ing. arch. Pavol Pauliny, PhD.
garant predmetu: prof. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.
predmet: Ateliér I , 2_AT1_AU

LOKALITA - OSTROV A POBREŽIE

Predmetné územie sa nachádza na Oravskej priehrade, ide o Slanický ostrov umenia a o časť pobrežia s prístavom v Slanickej osade. Slanický ostrov umenia je pozostatok zo zatopenej obce Slanica, ktorá bola zatopená pri budovaní Oravskej priehrady v roku 1954. Hlavným cieľom zadania je navrhnuť na Slanickom ostrove umenia aktivity, ktoré umožnia plnohodnotné využívanie priestorov najširšou verejnosťou počas sezóny, navrhnuť optimálne urbanistické, architektonické a krajinárske riešenie Slanického ostrova umenia s funkciou multifunkčného kultúrnospoločenského priestoru a vytvorením bezbariérového prístupu na ostrov. Toto územie je možné urbanisticky prehodnotiť a navrhnuť nové riešenie technického zázemia. Ďalej upraviť časť pobrežia Slanickej osady s prístavom pre výletnú loď a zatriktívniť toto územie pre širokú verejnosť a turistov.

VIZUALIZÁCIA

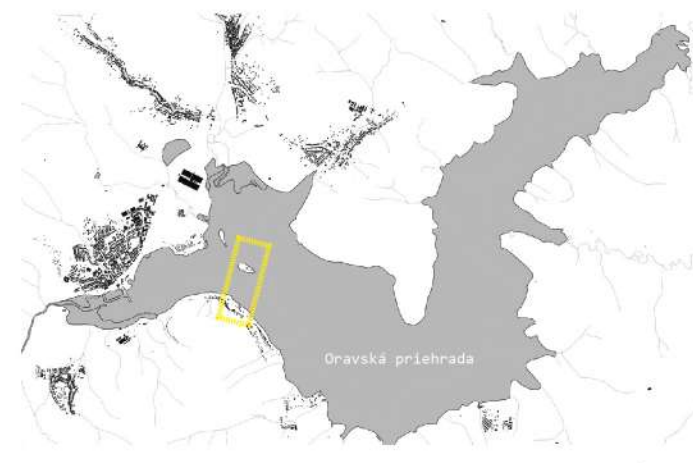

 LUMION

URBANISTICKÝ KONTEXT

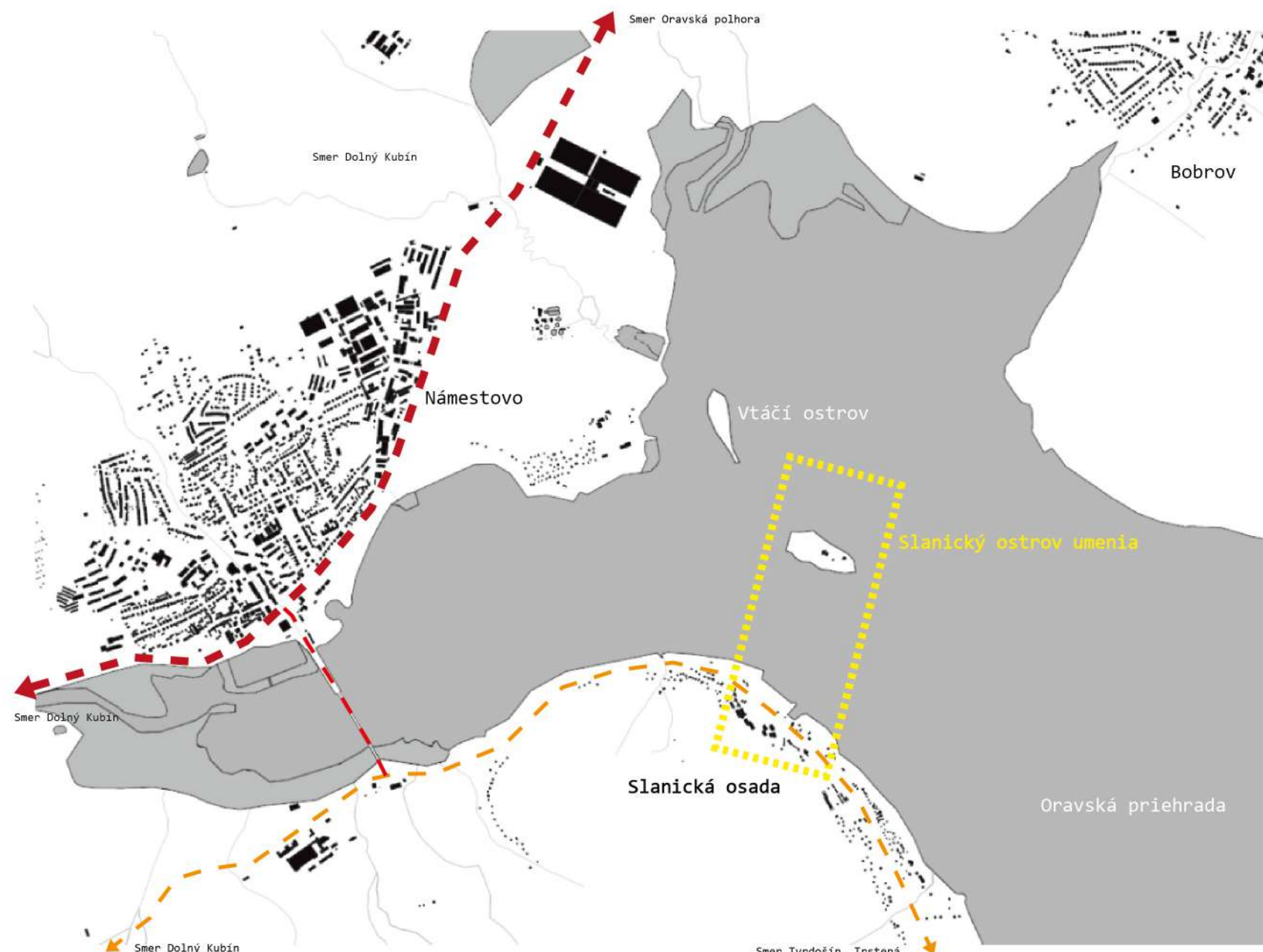

POLOHA V RÁMCI SR

POLOHA V RÁMCI ORAVSKEJ PRIEHRADY

2 km

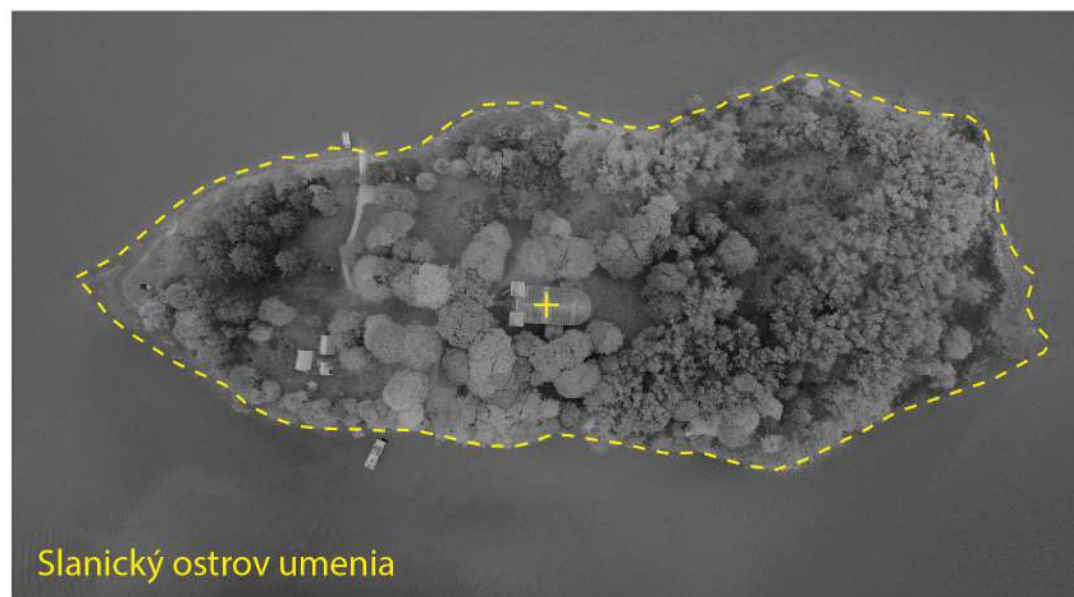
LEGENDA:

- Vodstvo
- Riešené územie
- Hlavný dopravný ťah
- Vedľajší dopravný ťah

ŠIRŠIE VZŤAHY M 1: 10 000

500 m

CHARAKTER PROSTREDIA

Slanický ostrov umenia

Pohľad na ostrov z pobrežia

Pohľad na ostrov, v pozadí pobrežie Slanickej osady

Pobrežie s prístavom z vtácej perspektívy

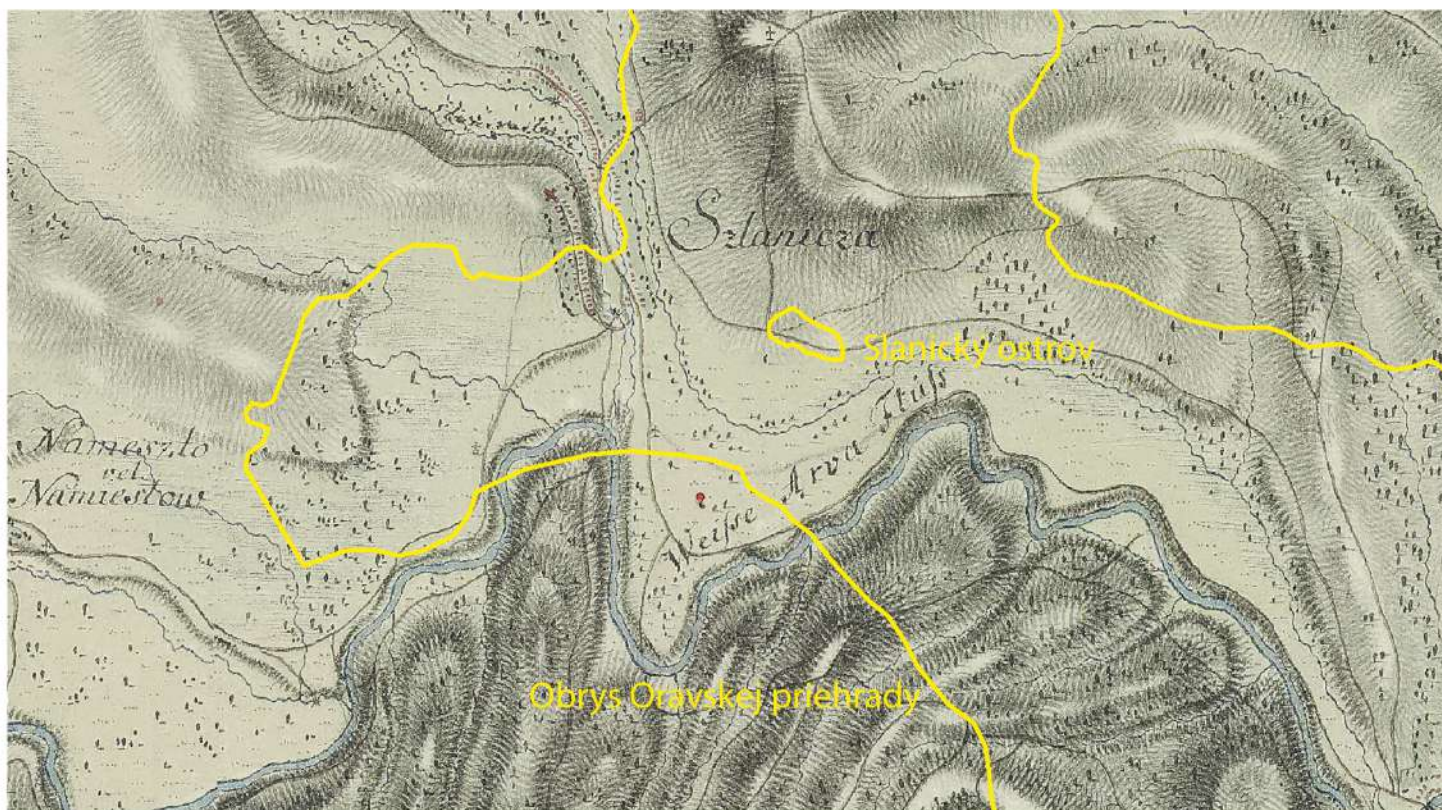

Roztrúsená zástavba rekreačných chatiek

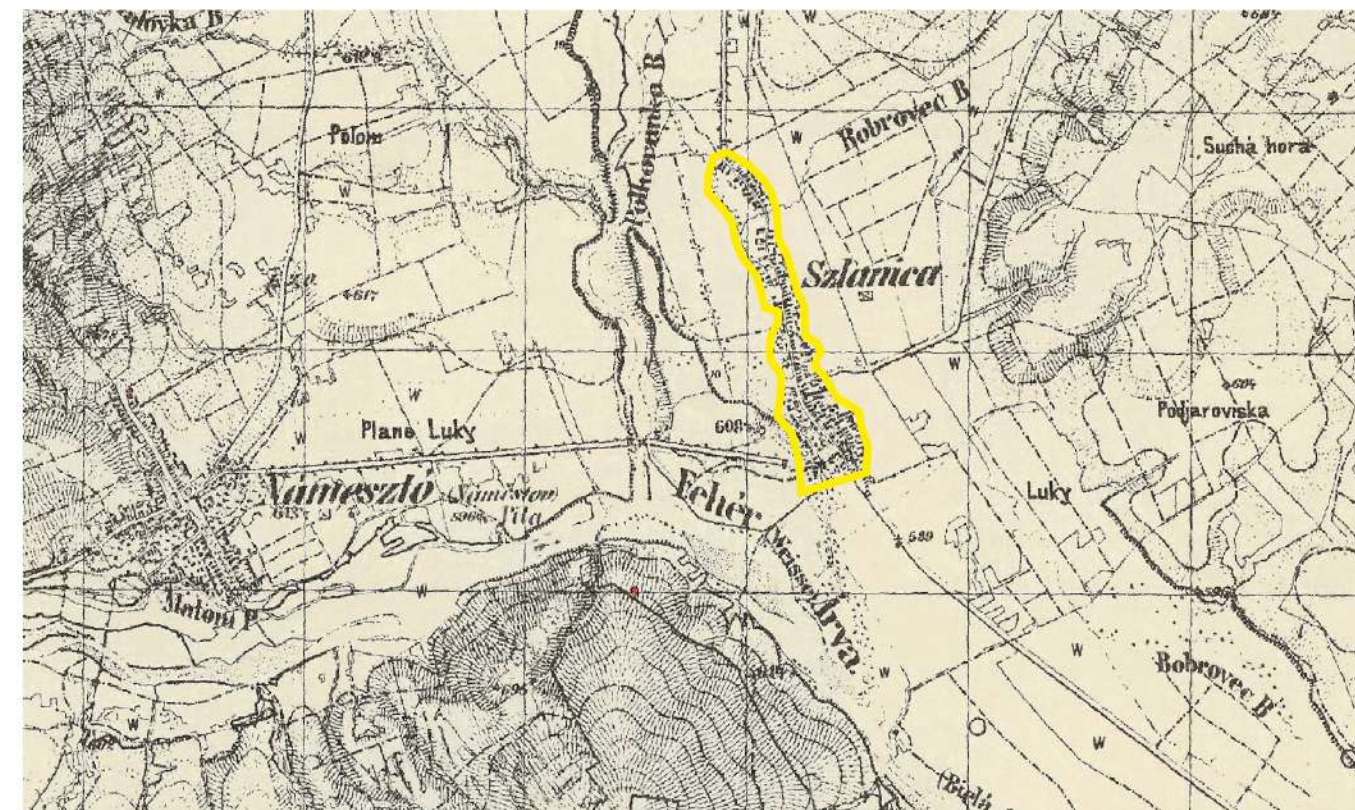

Hlavný dopravný ťah v blízkosti prístavu

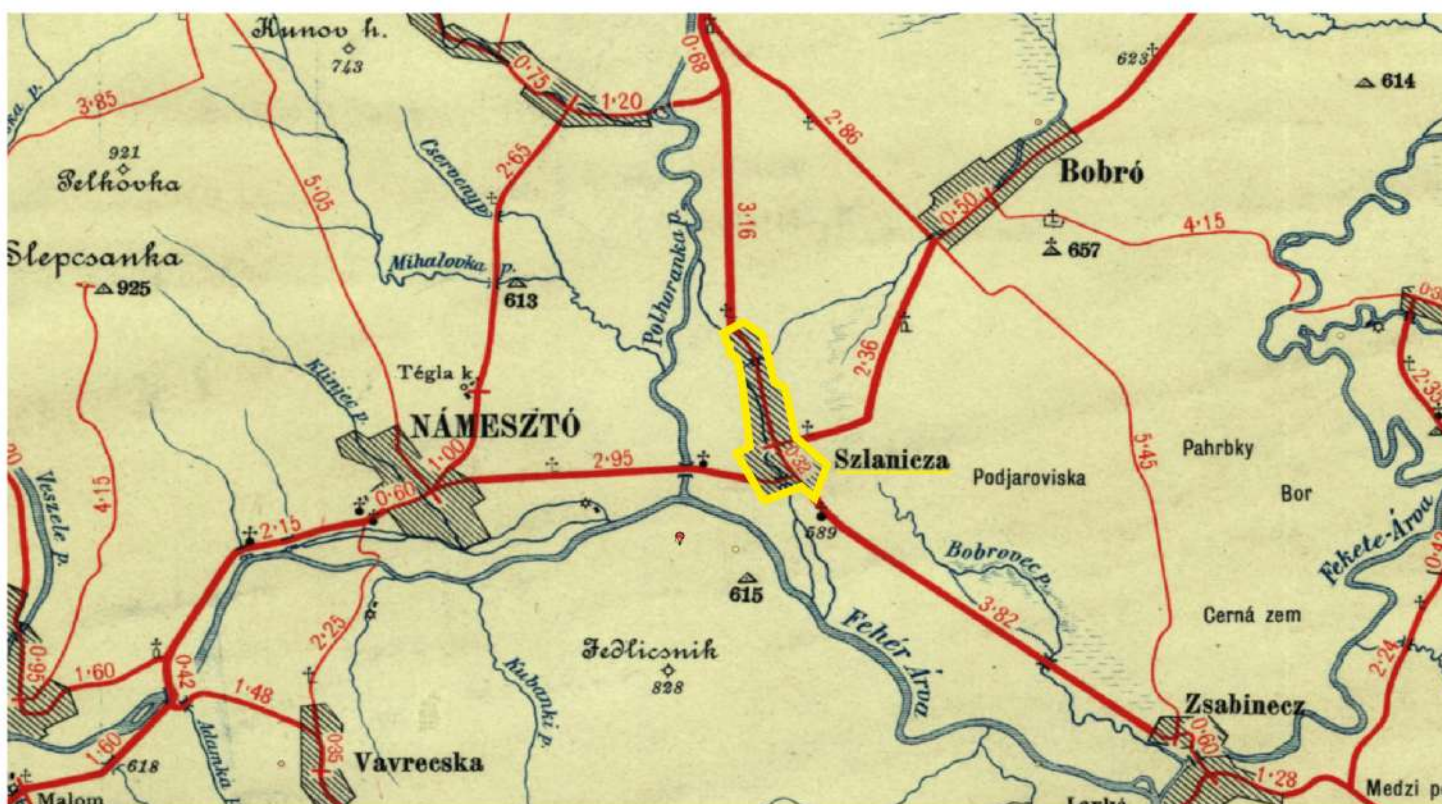
HISTÓRIA OBCE SLANICA

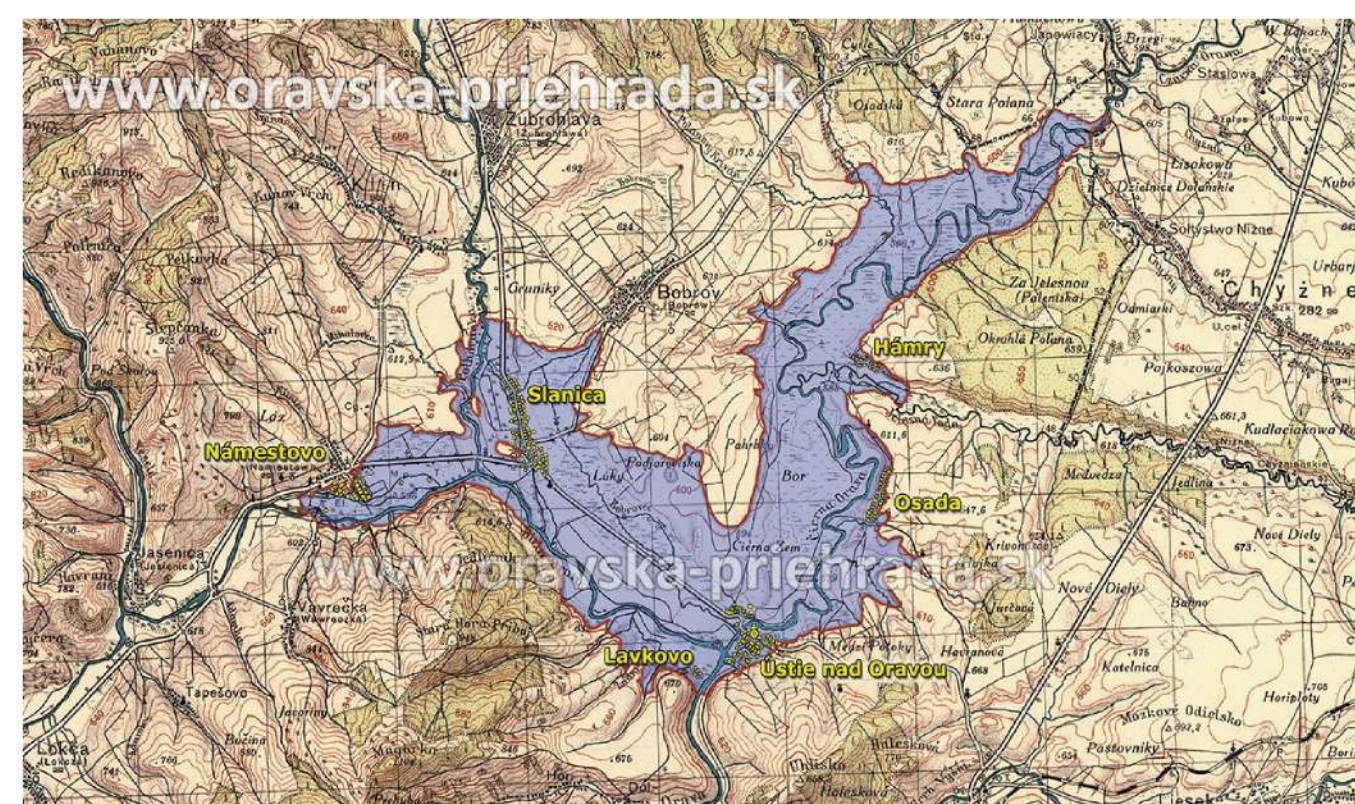
Vojenské mapovanie 1 - 1783

Vojenské mapovanie 3 - 1889

Vzdialenostná mapa Uhorska 1897 - 1903

Mapa zatopených obcí 1954

HISTÓRIA OBCE SLANICA

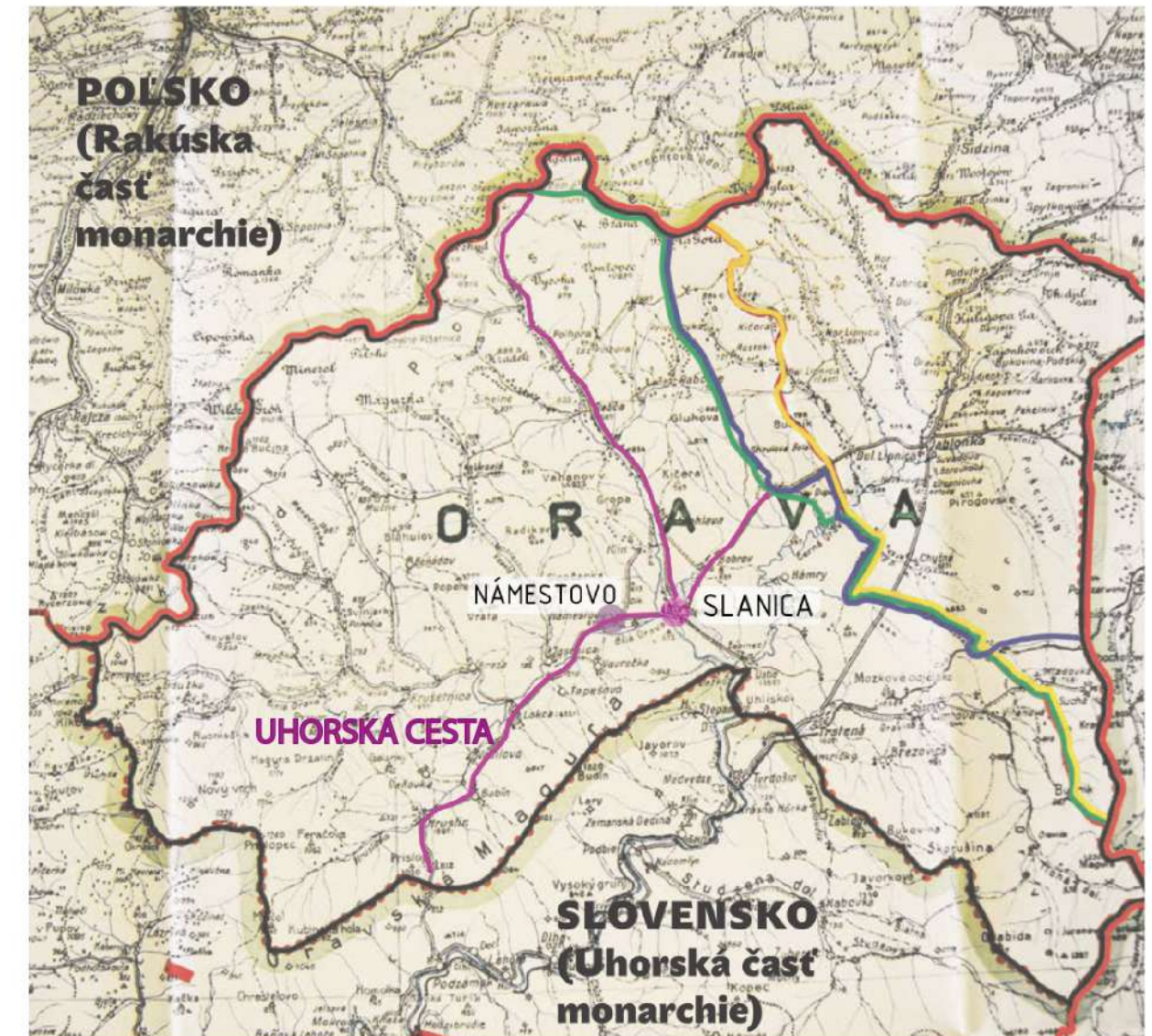
Murovaný dom s rokokovo-biedemeierovskou fasádou a štruktúrovou ozdobou, zač. 19. st.

Kostol Povýšenia sv. kríža 1766

Rodný dom Antona Bernoláka

Kostol a kalvária pred zatopením

Bývalá ľudová škola

Drevené domy spojené typickou zastrešenou bránou

Pohľad na hostinec a kalváriu

Najznámejšou zatopenou obcou je Slanica, rodisko Antona Bernoláka. Bola založená okolo roku 1564 ako valašská osada rodinou Kludovcov pochádzajúcich z Kňažej na Orave. Svoje pomenovanie dostala od riečky Slanica, ktorá vyvierala zo slaných prameňov spod Babej hory a v tých časoch pretekala obcou. Osada sa rozvíjala veľmi pomaly. Po šesťdesiatich rokoch od založenia žilo v nej okolo 130 ľudí. O sto rokov neskôr, v roku 1778 tu žilo už 533 ľudí ktorí sa zaoberali chovom dobytky, roľníctvom a začínajúcim ľanárstvom. Vo veľkom začali pestovať ľan a následne ho spracovávali na plátno, ktoré potom rozvážali a predávali po všetkých stoliciach vtedajšej Rakúsko-uhorskej monarchie. V tých časoch Slanica prekvitala. Najvyšší počet obyvateľov obec dosiahla v roku 1870 a to 1068 ľudí. Potom počet postupne klesal pre úpadok plátenníctva a najmä vystaňovalectvom. V časoch najväčšieho rozkvetu obce v druhej polovici 18. a začiatkom 19. storočia Slaničania zo štedrých darov plátenníckych rodín postavili a rozšírili kostol zasvätený Povýšeniu svätého kríža. Dali zhotoviť aj hlavný oltár u talianskych majstrov. Kostol s kalváriou, to je to jediné čo z obce Slanica ostalo.

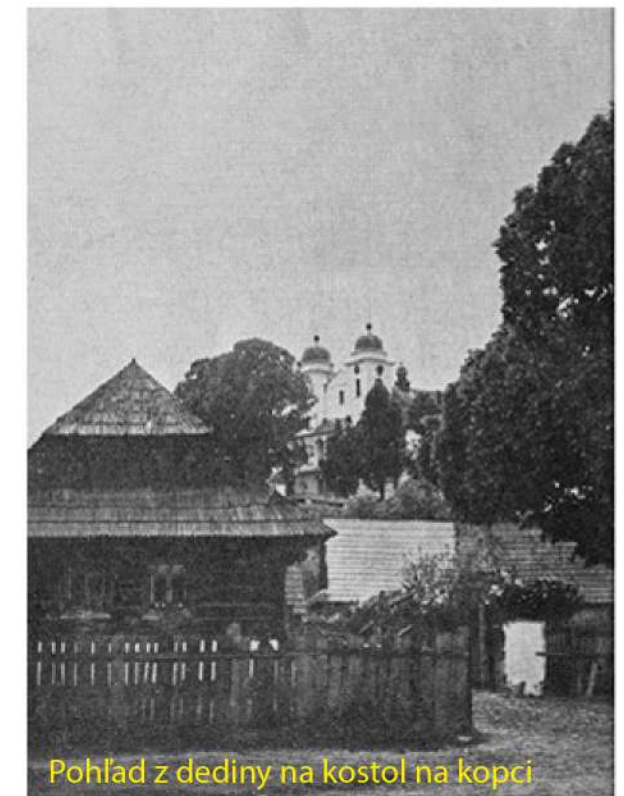
HISTÓRIA OBCE SLANICA

Letecká fotografia Slanice z roku 1949

Pohľad z dediny na dominantu kostola na kopci

Pohľad z dediny na kostol na kopci

Po menšej povodni v roku 1931, stred obce

Zľava - obchod, škola, hostinec

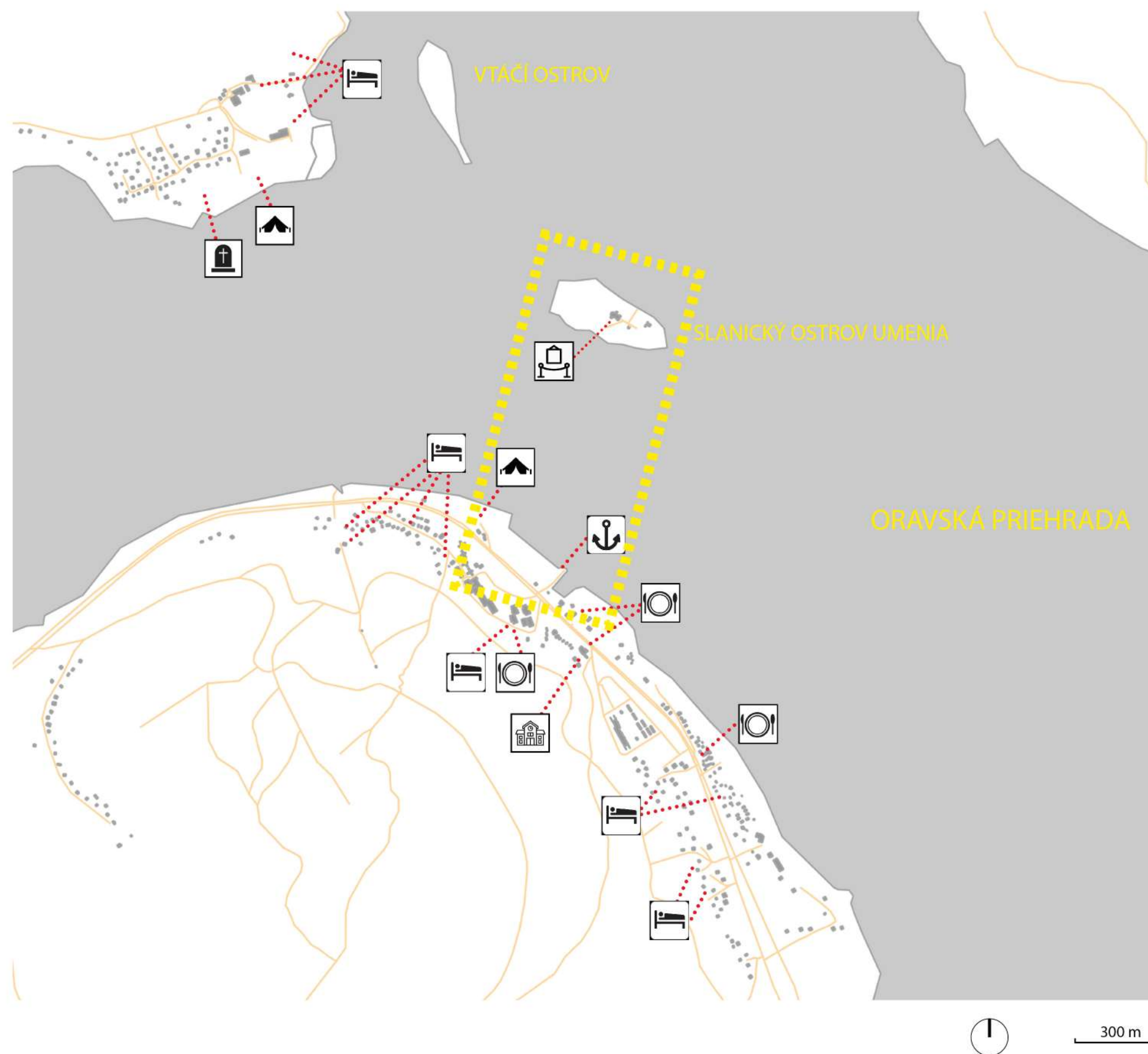

Socha Antona Bernoláka stála v obecnej záhrade (dielo M. Machalu)

HISTÓRIA OBCE SLANICA

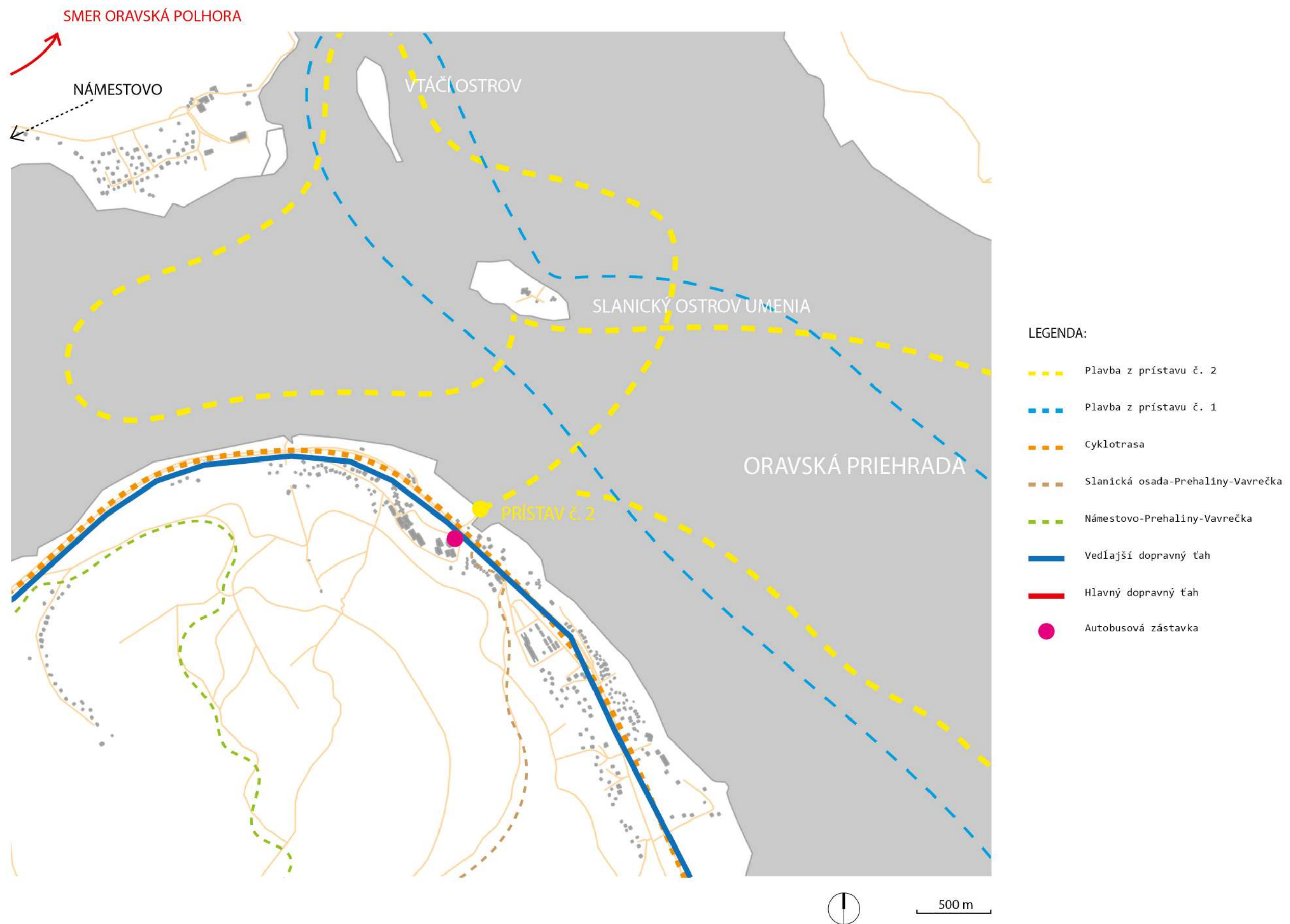
FUNKČNÁ ANALÝZA

LEGENDA

- HOTEL / CHATA
- KEMP
- CINTORÍN
- GALÉRIA
- PRÍSTAV Č. 2
- REŠTAURÁCIA
- ŠKOLA

DOPRAVNÁ ANALÝZA

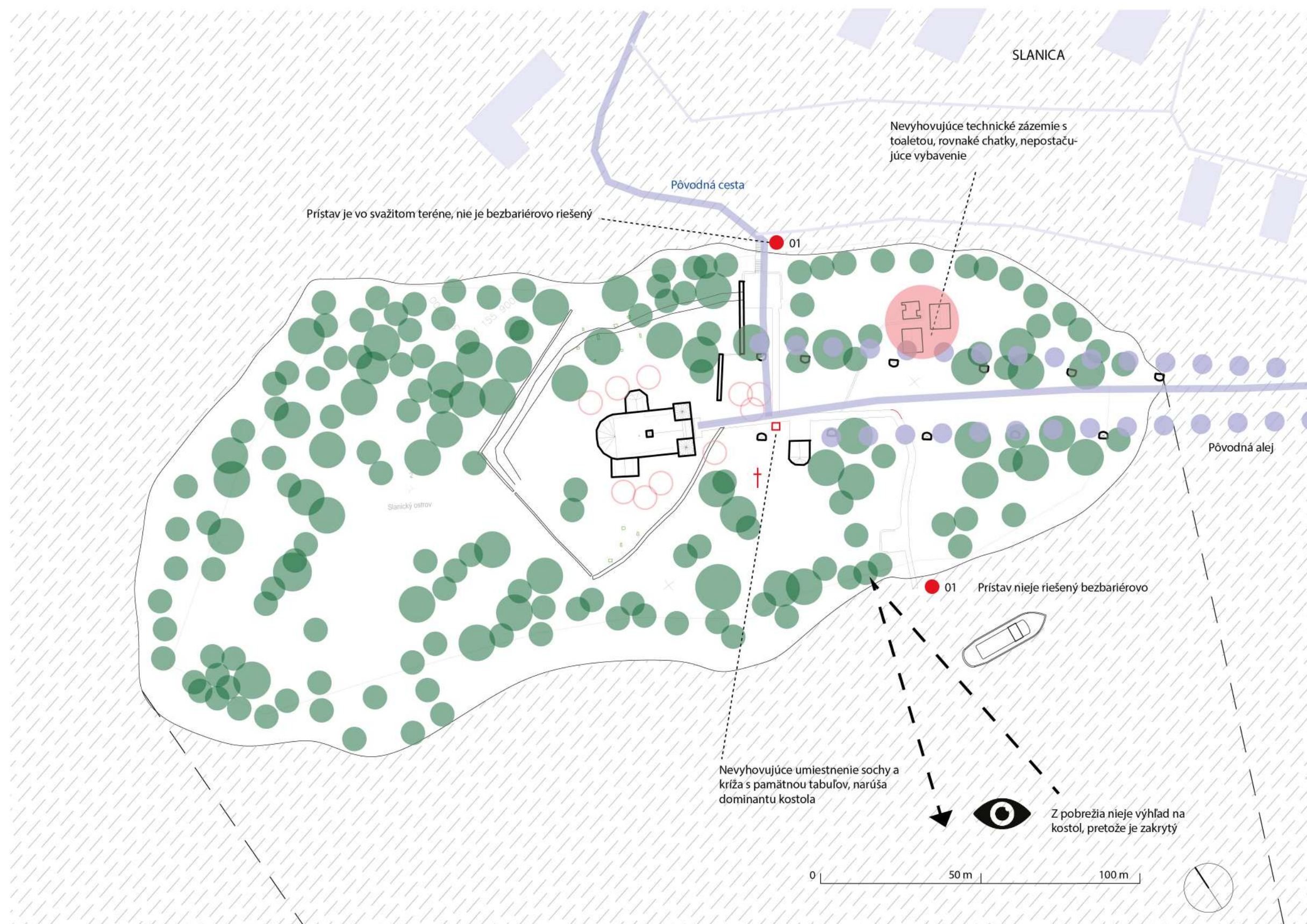
PŮVODNÝ STAV - SLANICKÁ OSADA

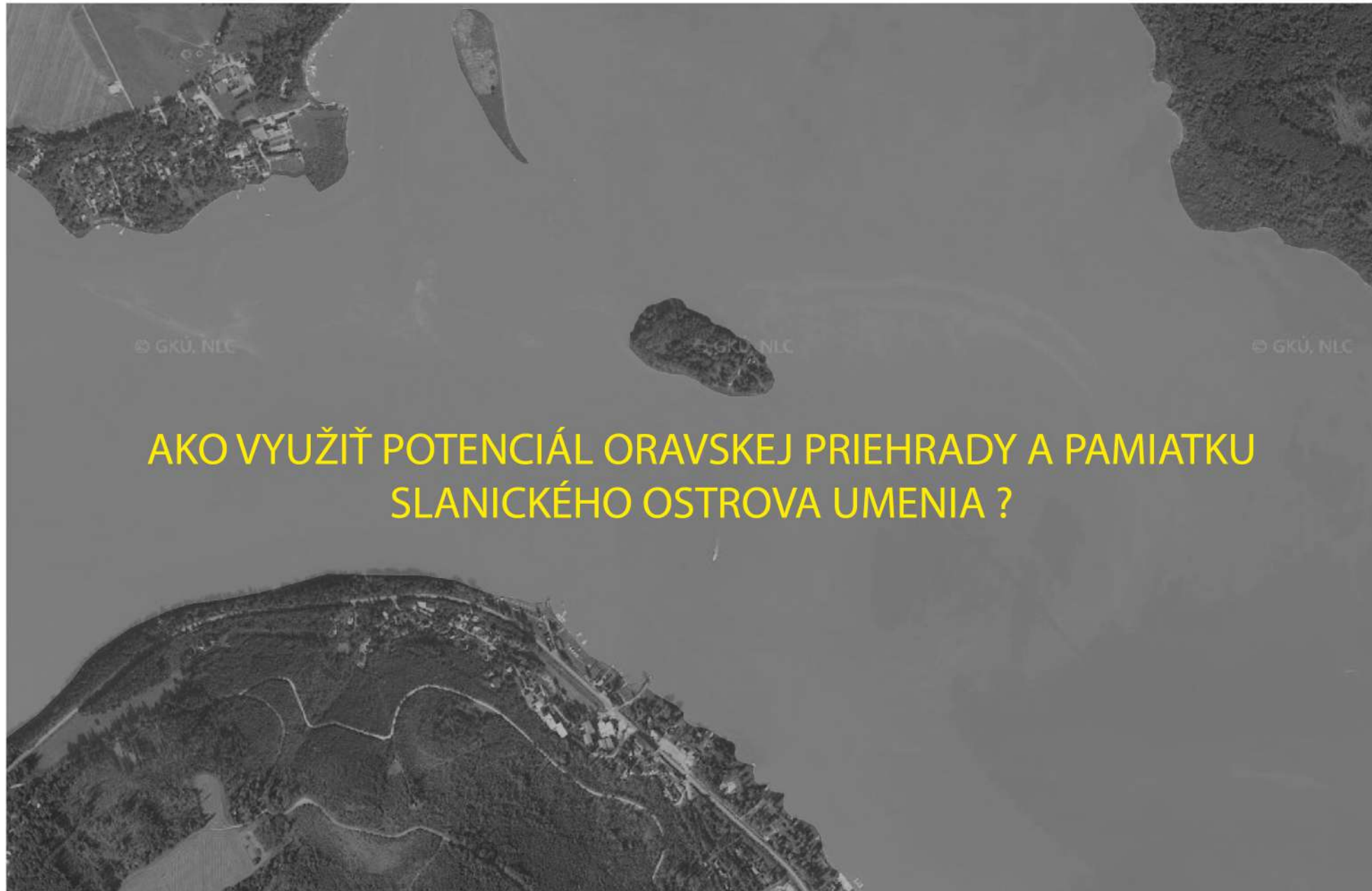
Analýza problémov

PŮVODNÝ STAV - SLANICKÝ OSTROV UMENIA

Analýza problémov

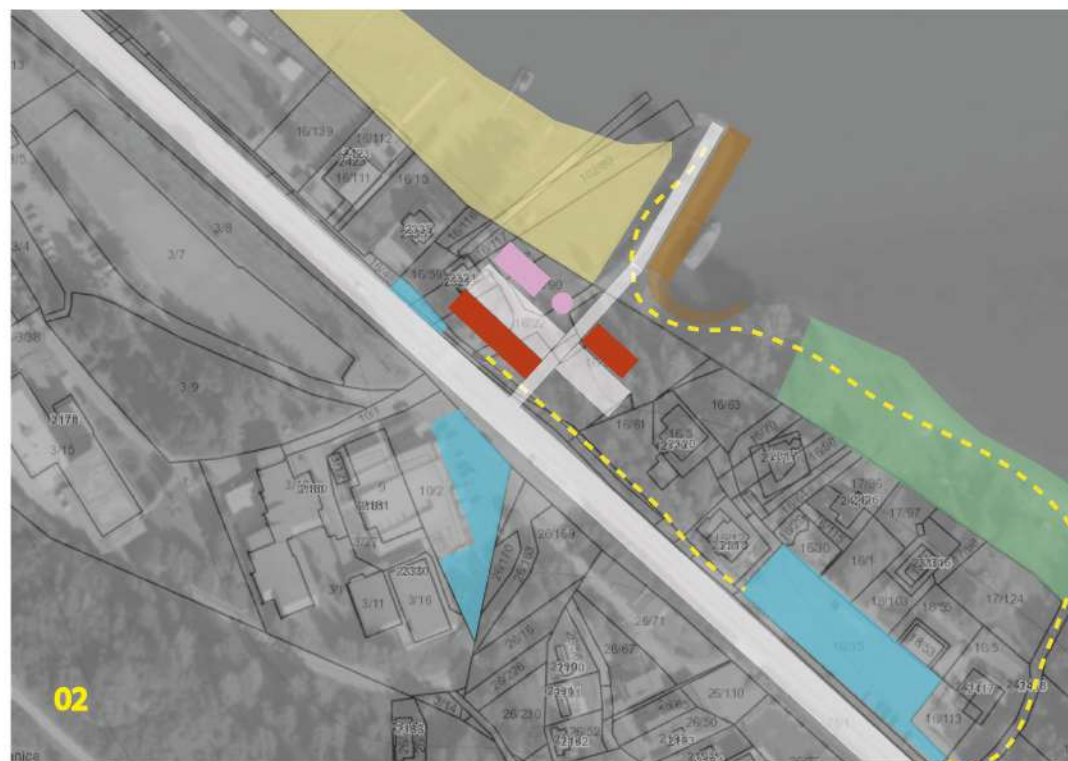
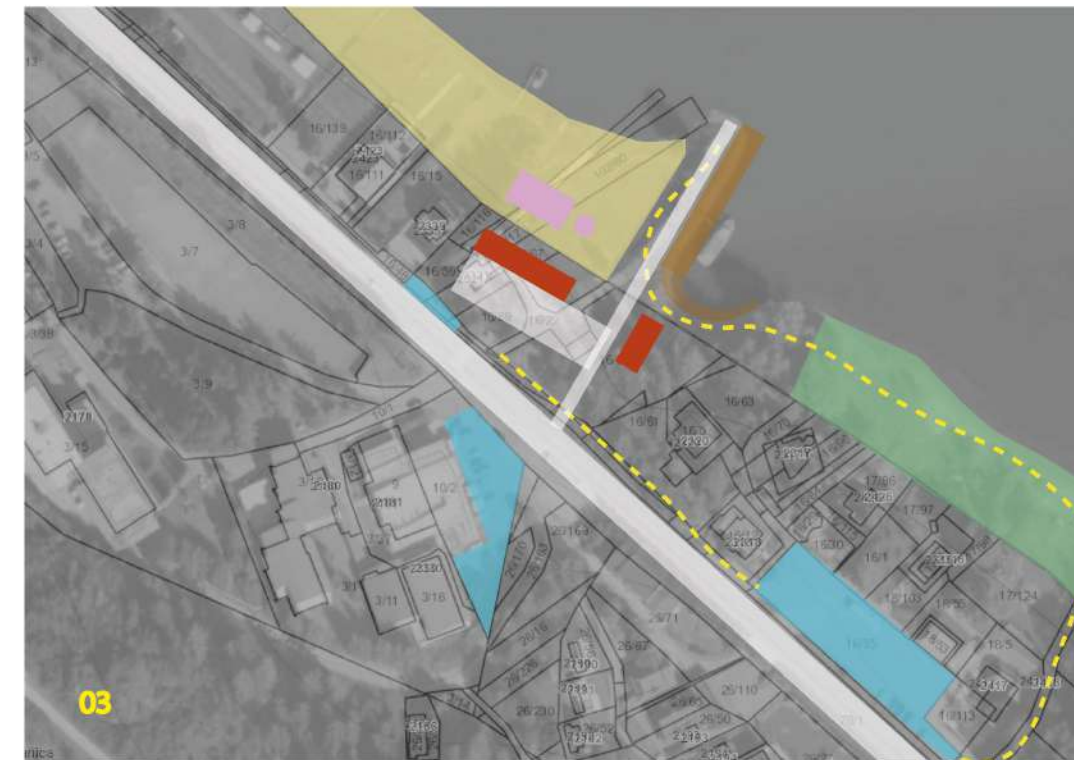
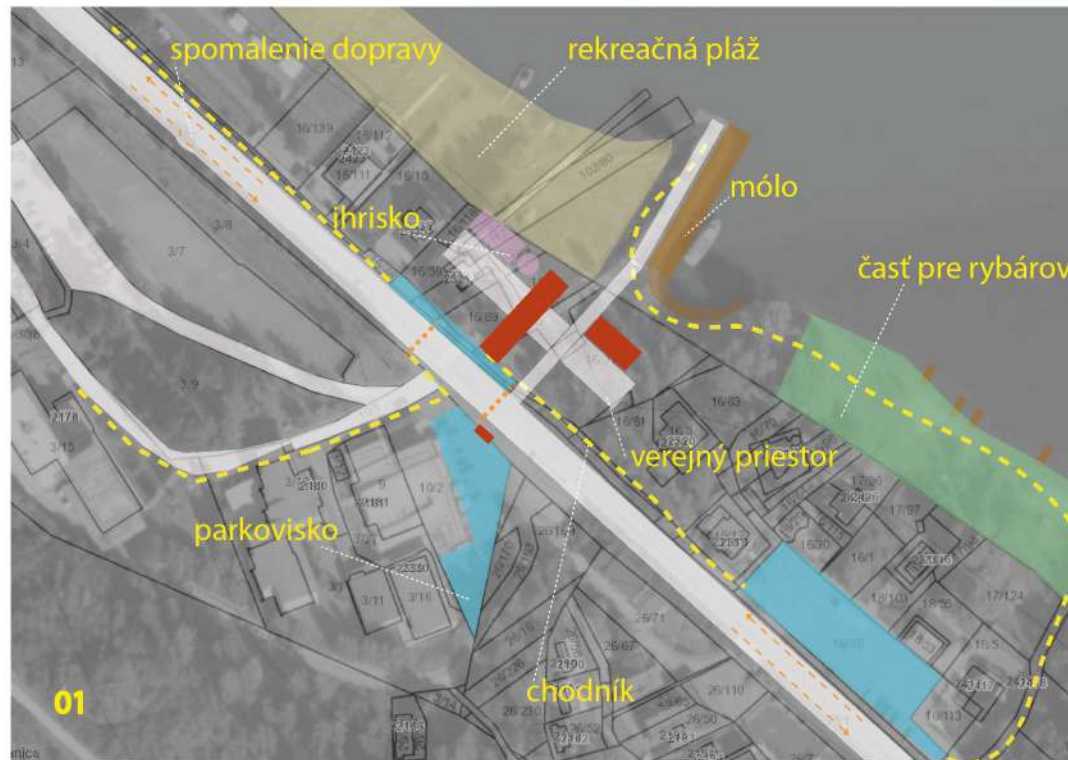
Koncept spočíva v revitalizácii prístaviska č. 2 v Slanickej osade, kde sa vybuduje nové bezbariérové mólo spolu s objektami so službami a rekreačnými chatkami. Zástavba reaguje na okolité prírodné pomery, výhľady a podporuje usporiadaný ráz zástavby na pobreží. Celým územím Slanickej osady prechádza frekventovaná cesta, ktorá ju predeluje na dve časti a vytvára tak bariéru pre chodcov. Navrhovaná zástavba prepája tieto dve územia a ponúka výhľady na vodnú hladinu s ostrovom. Na frekventovanej ceste sa vytvorí spomalovacia odbočka. Pobrežie sa revitalizuje a využije na rekreačné a športové účely. Z prístaviska sa turisti dopravlia na Slanický ostrov umenia výletnou plavbou po Oravskej priehrade. Na ostrove sa pridá minimálna zástavba technického zázemia a pavilónov, ktorá rešpektuje historický ráz krajiny a minimálne zasahuje do siluety ostrova a tým ponecháva dominantu ostrova kostol. Návrhy sa snažia rešpektovať a poukazovať na odkaz Slanice a to čo po nej ostalo.

VIZUALIZÁCIA

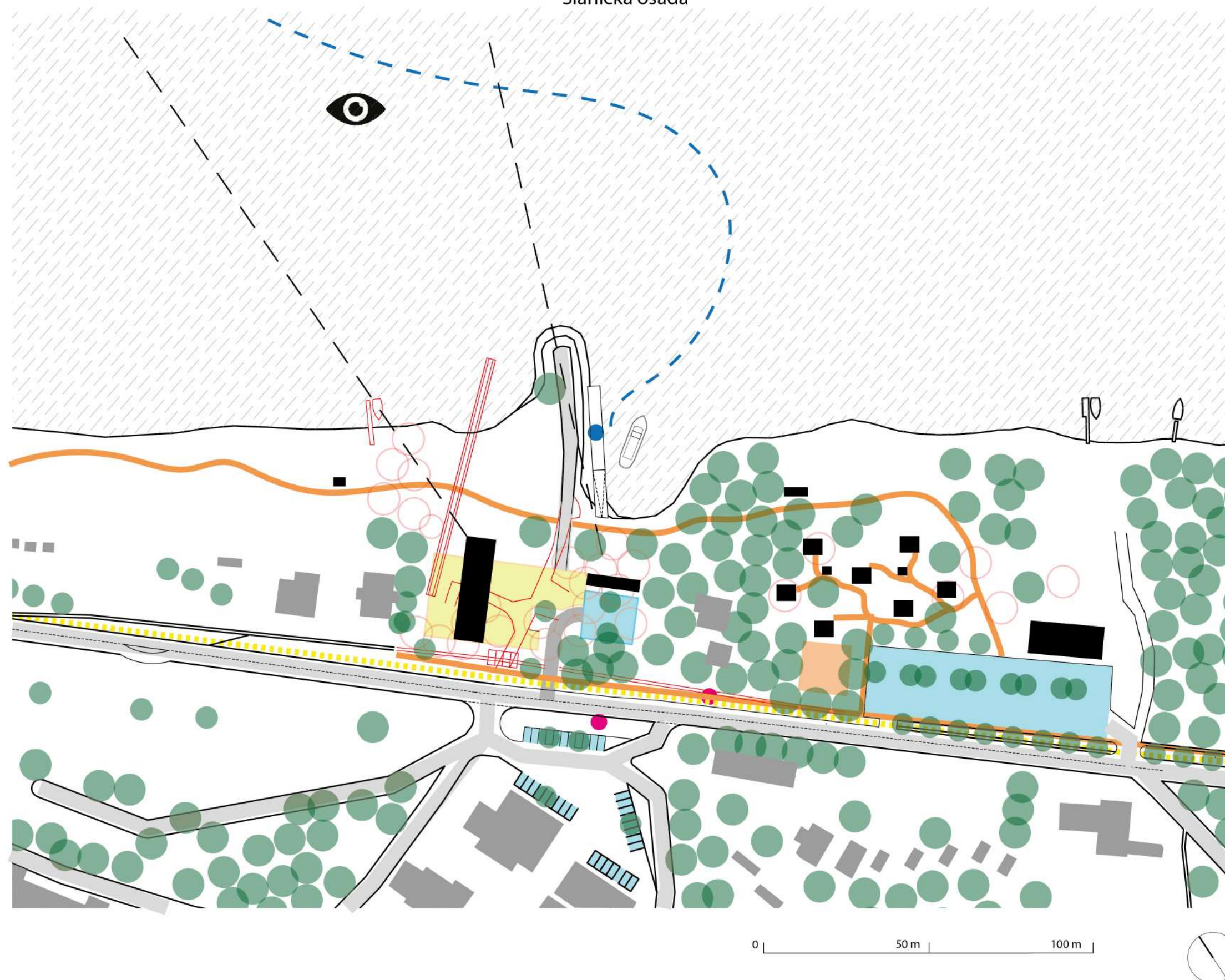
VÝVOJ KONCEPTU

Slanická osada

KONCEPT NÁVRHU

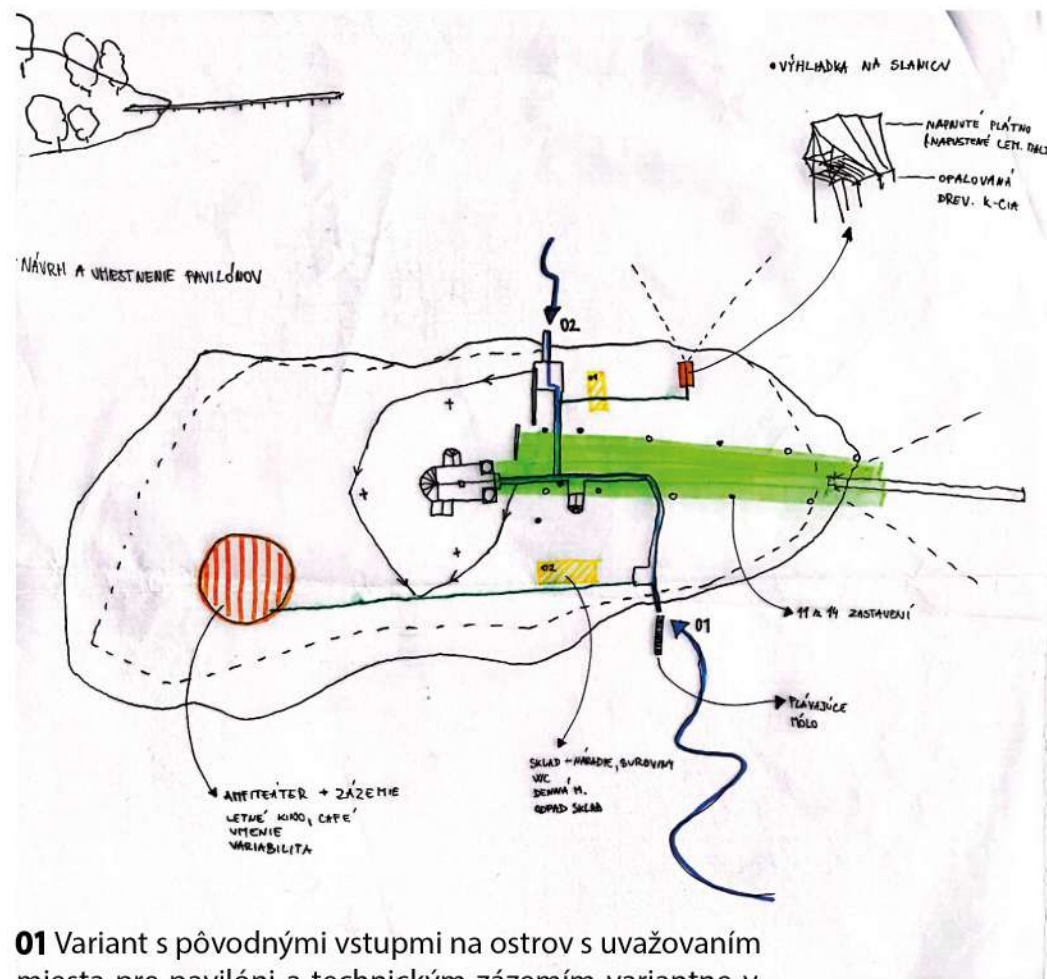
Slanická osada

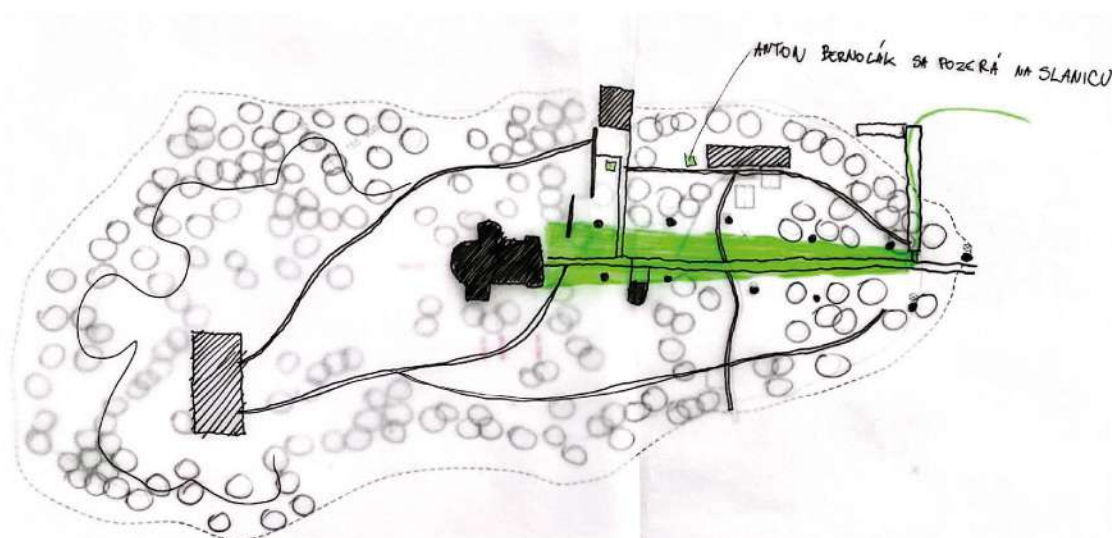
LEGENDA:

- Navrhovaná zástavba
- Verejný priestor námestia
- Parkovisko
- Aut. zástavka
- Odstránená vysoká zeleň
- Odstránená cesta
- Navrhované chodníky
- cestná komunikácia
- Navrhovaná cestná komunikácia

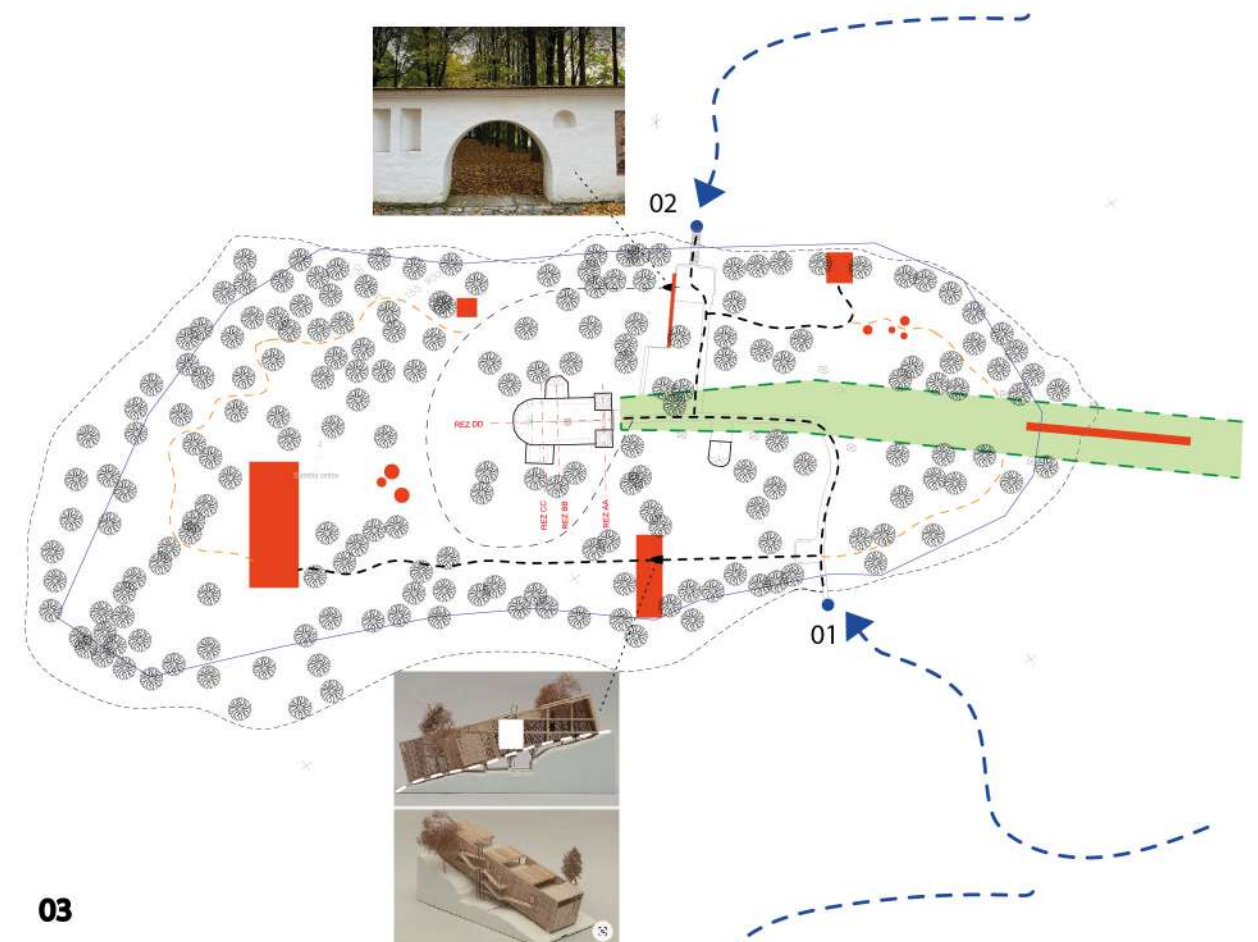
VÝVOJ KONCEPTU Slanický ostrov umenia

01 Variant s pôvodnými vstupmi na ostrov s uvažovaním miesta pre pavilón a technickým zázemím variantne v dvoch polohách, v zadnej časti ostrova je vymedzený priestor pre amfiteáter.

02 Dve pôvodné prístaviská sa spojili v jedno a tak sa vyčistila prevádzka ostrova na jeden hlavný vstup v hlavnej kompozičnej osi orientovanej na dominantu kostola.

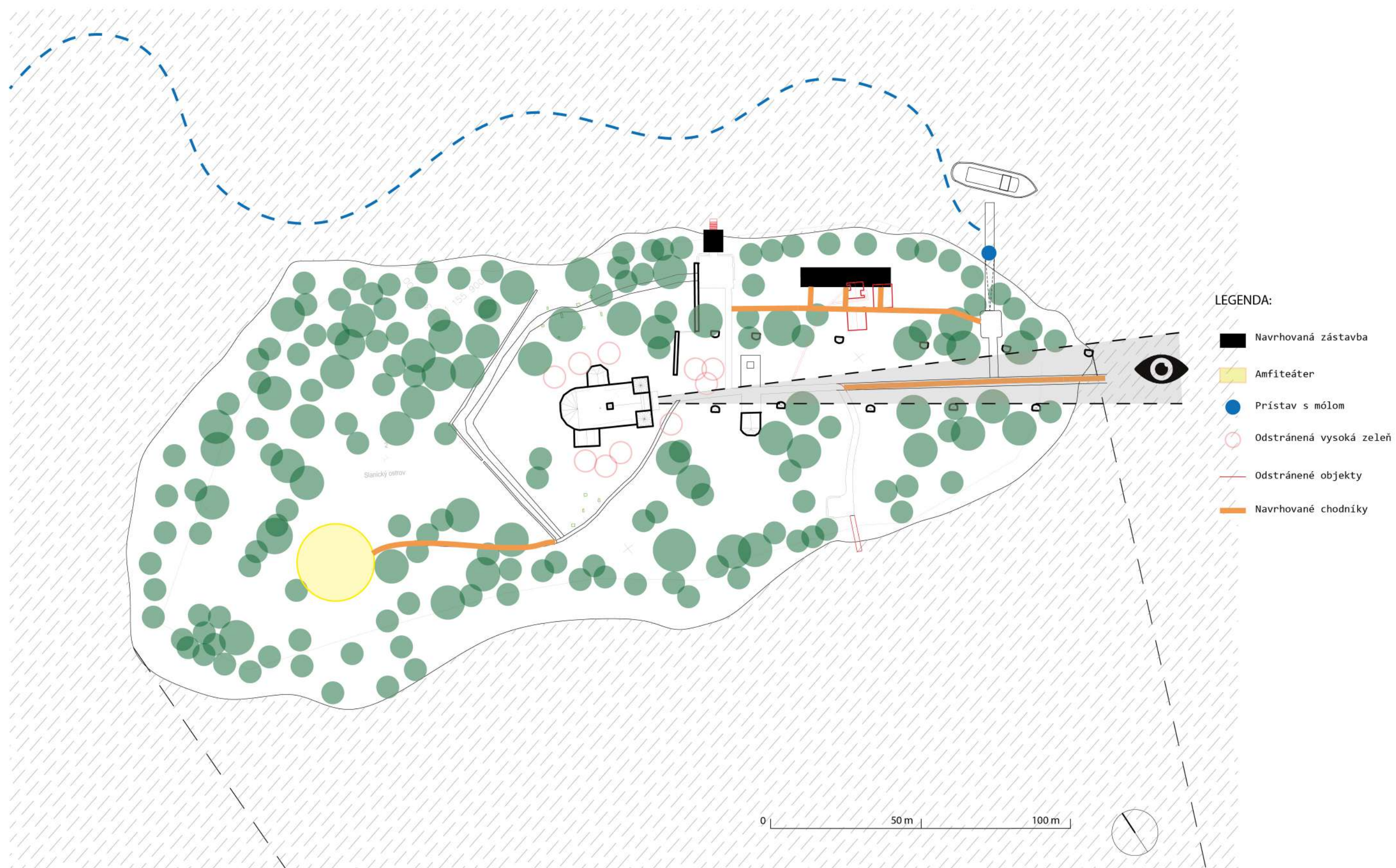

03

03 Variant s pôvodnými vstupmi na ostrov s dvomi variantmi pre umiestnenie technického zázemia a jeho architektonického výzoru. Amfiteáter je umiestnený v zadnej časti ostrova. Po ostrove sú vyznačené priestory na umiestnenie umeleckých inštalácií.

KONCEPT NÁVRHU

Slanický ostrov

M 1: 2000

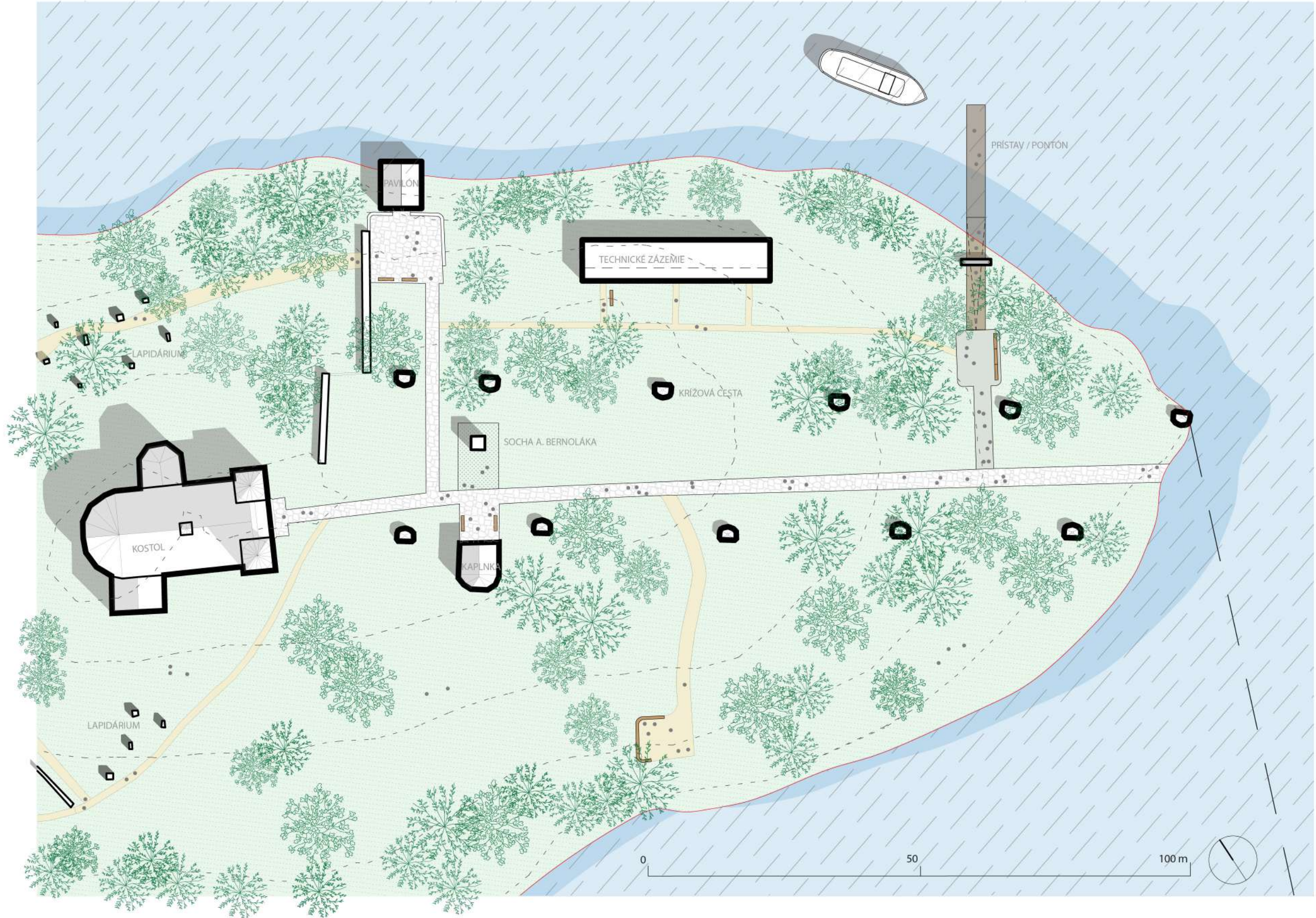

- Trávnatý porast
 chodníky
 Pôvodná zástavba
 Vysoká zeleň
 Úprava nízkej zelene

- 01 prístav s plávajúcim dreveným mólom pre bezbariérový prístup na ostrov
- 02 technické zázemie ostrova obsahuje sklad, dennú m. zamestnancov, toalety, cafe
- 03 pavilón venovaný zatopenej obci Slanica, orientovaný na miesto kde sa obec nachádzala
- 04 kaplnka so sochou Antona Bernoláka
- 05 kostol povýšenia sv. križa
- 06 novo vybudovaný prírodný amfiteáter pre kultúrne podujatia

DETAIL - SLANICKÝ OSTROV UMENIA

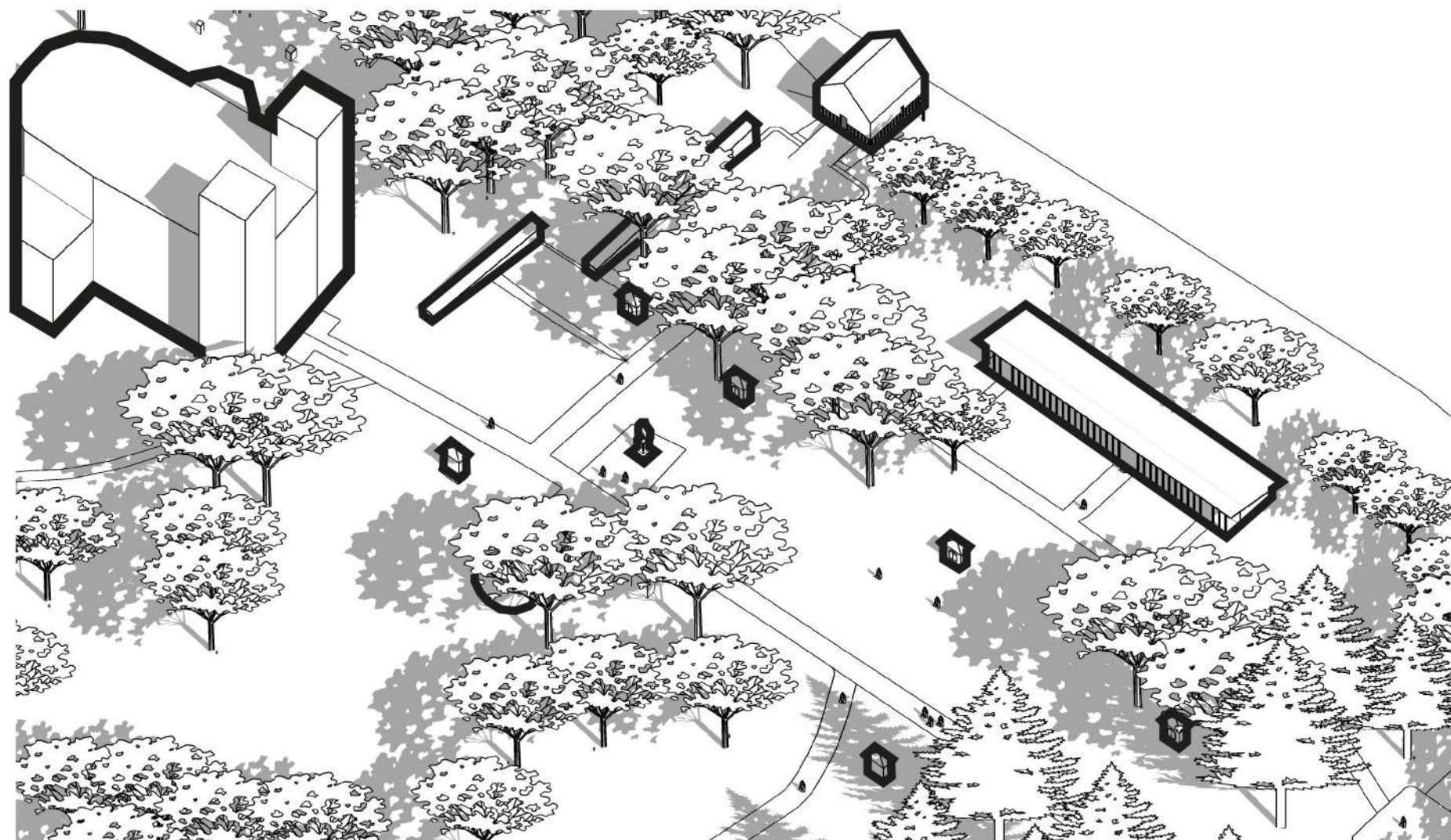
M 1: 500

LEGENDA:

- Trávnatý porast
- Kamenné pôvodné chodníky
- Drevené mólo
- Kamenný chodník
- Mlatový chodník
- Zatrávňovacia dlažba
- Vysoká zeleň
- Drevený mobiliár

DETAIL - SLANICKÝ OSTROV UMENIA

MASTERPLAN - SLANICÁ OSADA

M 1: 2000

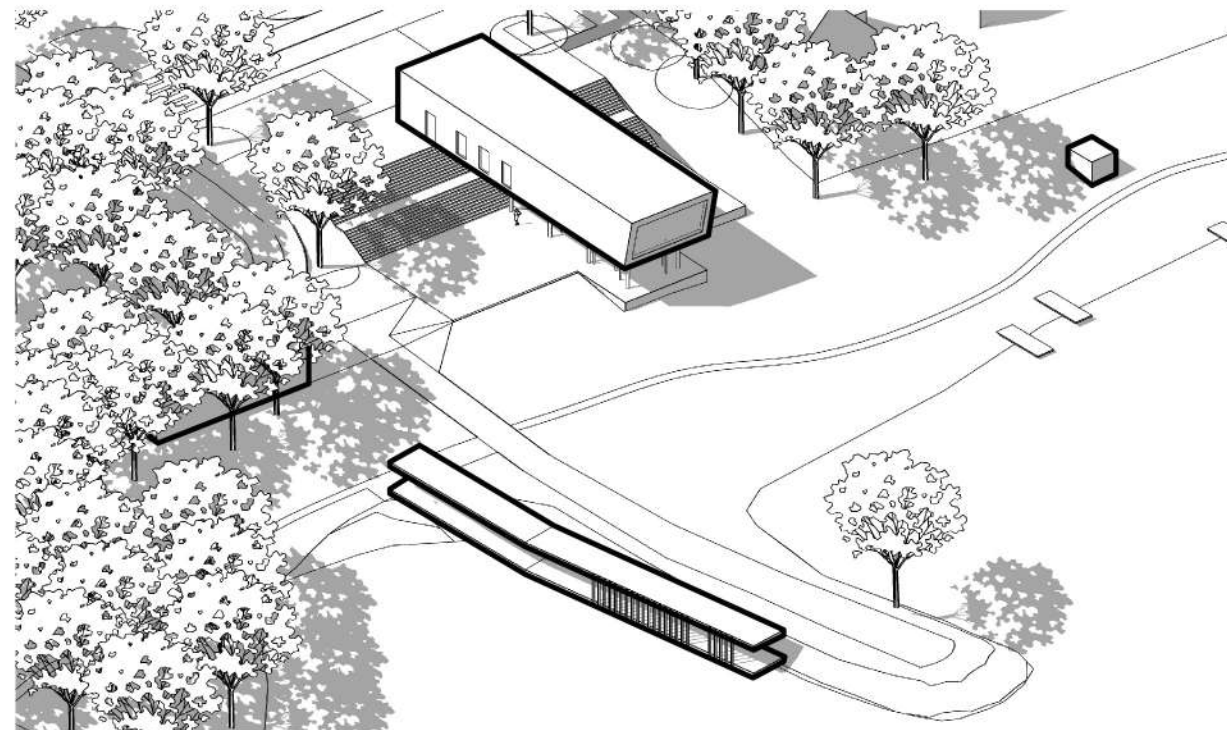
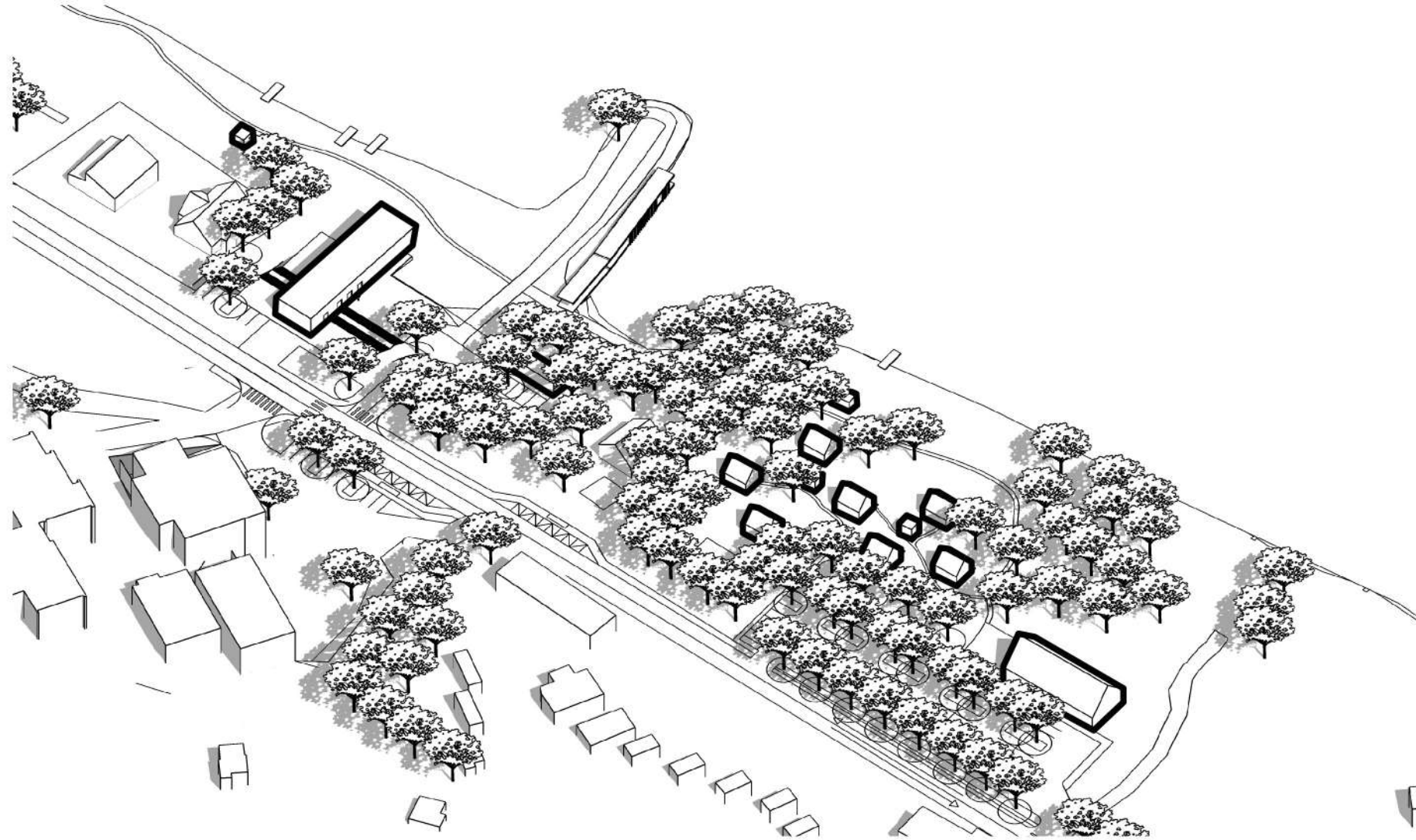
LEGENDA:

- Trávnatý porast
- chodníky
- Pôvodná zástavba
- Vysoká zeleň
- Ihrisko
- Prírodná pláž

- 01 prístav s plávajúcim dreveným mólom pre bezbariérový prístup na ostrov
- 02 Verejný priestor s galériou a cyklo-pointom
- 03 Parkovacie miesta s objektom bistra
- 04 Rekreačné chatky so saunou, s výhľadom na Oravskú priehradu
- 05 Prírodná upravená pláž s miestami na oddych

0 50 m 100 m

SLANICKÁ OSADA

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

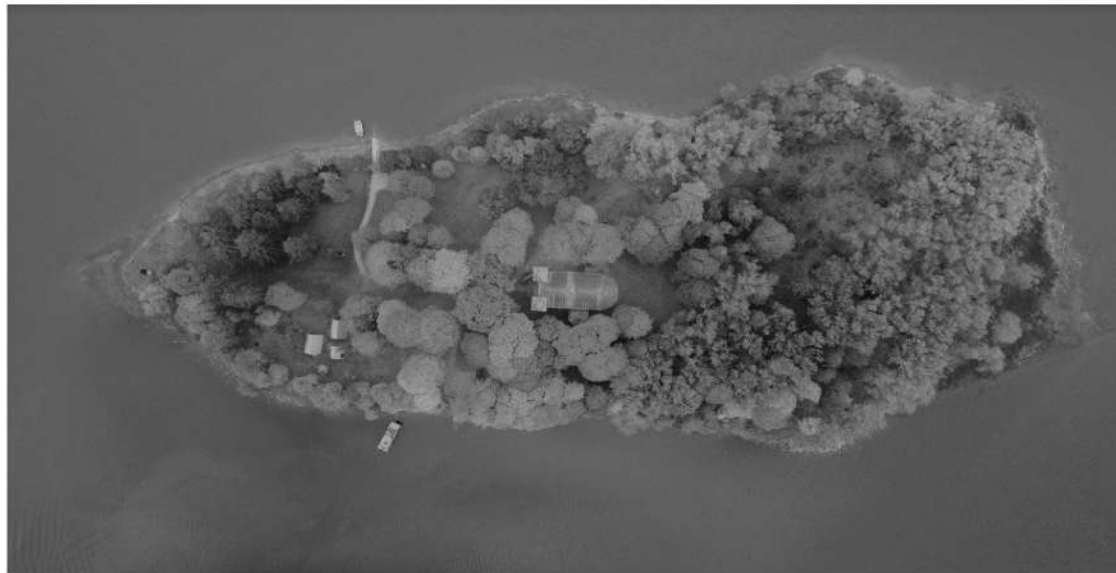
CHARAKTERISTIKA

Predmetné územie sa nachádza na Oravskej priehrade, ide o Slanický ostrov umenia a o časť pobrežia s prístavom v Slanickej osade. Slanický ostrov umenia je pozostatok zo zatopenej obce Slanica, ktorá bola zatopená pri budovaní Oravskej priehrady v roku 1954. Kostol Povýšenia svätého Kríža, postavený v obci Slanica v 18. storočí, stál na pahorku, ktorý zostal aj po vybudovaní a naplnení Oravskej priehrady nad vodnou hladinou a dnes tvorí Slanický ostrov nazývaný tiež Ostrov umenia. Kostol sa staval v rokoch 1766 – 1769 ako baroková kaplnka a v roku 1843 ho klasicisticky prestavali na kostol s dvoma vežami a pristavanou tzv. zámočnou kaplnkou. V súčasnosti sa v interiéri kostola nachádza galéria ľudového umenia, kde je nainštalovaná expozícia „Tradičná ľudová plastika a maľba“. Na ostrove sa zároveň nachádza pôvodný dnes už historický cintorín a lapidárium „Oravskej kamenárskej tvorby 18. a 19. storočia“. V bývalej hrobke je nainštalovaná expozícia histórie zatopených obcí a budovania Oravskej priehrady. Ostrov je v letnej sezóne dostupný loďou premávajucou z Námestova alebo z Prístavu, naopak v zimných mesiacoch je možné prejsť až na ostrov po zamrznutej vodnej hladine.

FILOZOFIA RIEŠENIA

Cielom bolo koncepčne navrhnuť a zrevitalizovať časť pobrežia na Slanickej osade a zrevitalizovať Slanický ostrov umenia a odprezentovať odkaz Slanice širokej verejnosti. Všetko začína od prístavu, kde súčasný stav je nevyhovujúci pre rozvoj turizmu. V prístave sa vybuduje bezbariérové plávajúce mólo popri výhliadkovej ceste. Územím prechádza cyklochodník a preto k prístavisku navrhujem cyklopoint s infocentrom a obchodíkom. Následne navrhujem aj hlavný objekt na pobreží a to je objekt galérie kde je odprezentované umenie oravy a osud zaplavených obcí. Návštevníci si sem pred plavbou môžu skočiť zistiť viac informácií o danej oblasti a dať kávu a menšie občerstvenie. V prilahlom riešenom území pri prístavisku sa nachádza veľká časť spevnenej plochy, ktorú využijem na parkovanie pre návštevníkov a v blízkosti navrhujem bistro a zástavbu rekreačných chat rozmiestnených medzi stromy s výhľadom na vodnú hladinu Oravskej priehrady.

Návrh pobrežia nám prispieva k celkovému zážitku pred plavbou na ostrov a aj emočne pripravuje návštevníkov na exkurziu ostrova. Na ostrove sa z dvoch prístavísk vytvára jedno, ktoré je umiestnené tak, aby nenarúšalo siluetu ostrova. Je navrhnuté bezbariérové. Na ostrove je novovybudované technické zázemie ostrova s dennou miestnosťou pre personál, skladom, hygienou a menším cafe pre občerstvenie turistov. Ďalej je tu vybudovaný pavilón venovaný zatopenej obci Slanice, s výhľadom na miesto kde sa kedysi nachádzala. Všetky zásahy na ostrove sú riešené čo najšetrnejšie k prostrediu a charakteru ostrova. Objekty sú odsadené od zeme na drevených koloch. Hlavná dominanta na ostrove a to kostol slúži ako galéria ale aj na kultúrne podujatia. Plocha za kostolom ktorá je zarastená vysokou zeleňou je využitá na menšie kultúrne podujatia alebo rozjímanie a má umelecký charakter, ktorý nenarúša okolitú prírodu ale pôsobí ako jej akcent.

VIZUALIZÁCIA

LUMION

VIZUALIZÁCIA

 LUMION

VIZUALIZÁCIA

 LUMION